

Codi: 111457

Assignatura: Temes d'Història de la Filosofia: Filosofia moral i pensament econòmic a l'Edat Mitjana

Tipus: optativa

Crèdits: 6

Cicle: segon

Semestre: segon

Grup: B1

Professor: Andreu Grau

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Llengua: Català

Objectius

Els objectius d'aquesta assignatura són dos: (a) estudiar la relació entre el desenvolupament de l'activitat comercial, l'acció política i la comprensió dels valors ètics i religiosos al llarg de l'Edat Mitjana; i (b) analitzar els temes econòmics presents en les obres de filosofia moral d'aquest període històric.

Temari

- 1. Les virtuts ètiques en la teologia dels primers pares de l'Església.**
- 2. La possessió: bé comú i drets personals.**
- 3. Els intangibles econòmics.**
- 4. Els ordes mendicants i la pobresa total.**
- 5. Els comentaris de la filosofia moral aristotèlica**
- 6. La moral de l'Església i el sistema mercantil: la usura i el valor del diner.**
- 7. Justícia i caritat en la filosofia escolàstica.**

Bibliografia bàsica

FONTS:

AGUSTÍN DE HIPONA, *La ciudad de Dios*, Madrid, B.A.C., 1988.

BUENAVENTURA, *Obras*, 6 vol., Madrid, B.A.C., 1945-1949.

FRANCESC EIXIMENIS, *Dotzè llibre del Crestià*, Girona, Col·legi Universitari, 1987.

FRANCISCO DE ASÍS, *Escritos completos y biografías de su época*, Madrid, B.A.C., 1956.

GELABERT, M. – MILAGRO, J. M. – DE GARGANTA, J. M., *Santo Domingo de Guzmán visto por sus contemporáneos*, Madrid, B.A.C., 1966.

JUAN DE SALISBURY, *Polycraticus*, Madrid, Editora Nacional, 1984.

- NICOLÁS DE ORESME, *De moneta. Tratado acerca de la naturaleza, el derecho y el cambio de las monedas*, Buenos Aires, Macchi Grupo Editor, 2000.
- PEDRO JUAN OLIVI, *De Emptionibus et Venditionibus, de Usuris et Restitutionibus*, Roma, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Studi Storici, 125-126, 1980.
- RAMON de PENYAFORT, *Summa de penitència. Cartes i documents*, Barcelona, Proa, 1999.
- RUIZ, D., *Padres apostólicos*, Madrid, B.A.C., 1967.
- TOMÁS DE AQUINO, *Suma contra los gentiles*, 2 vol., Madrid, B.A.C., 1952.
- TOMÁS DE AQUINO, *Suma teológica*, 16 vol., Madrid, B.A.C., 1947-

BIBLIOGRAFIA SECUNDÀRIA

- ANTAL, F., *El mundo florentino y su ambiente social. La república burguesa anterior a Cosme de Medicis: siglos XIV-XV*, Madrid, Ediciones Guadarrama, 1963.
- BALDWIN, J.W., *The medieval theories of the just price*, Philadelphia, The American Philosophical Society, 1959
- BLOCH, M., *La sociedad feudal*, Madrid, Akal, 1986.
- CAMPS, V., *Historia de la Ética*, vol. I, Barcelona, Crítica, 1987.
- DAY, J., *The Medieval Market Economy*, Oxford, Basil Blackwell, 1987.
- DEMPF, A., *Ética de la Edad Media*, Madrid, Gredos, 1958.
- DUBY, G., *Economía rural y vida campesina en el Occidente medieval*, Barcelona, Península, 1991.
- , *Guerreros y campesinos. Desarrollo inicial de la economía europea*, Madrid, Siglo XXI, 1972.
- DYER, Ch., *Niveles de vida en la Baja Edad Media*, Barcelona, Crítica, 1991.
- FOSSIER, J., *La infancia de Europa. Aspectos económicos y sociales* (2 vol.), Barcelona, Labor, 1984.
- , *El trabajo en la Edad Media*, Barcelona, Crítica, 2002.
- HODGETT, G.A.J., *Historia social y económica de la Europa medieval*, Madrid, Alianza Editorial, 2003.
- HUIZINGA, J., *El otoño de la Edad Media*, Madrid, Alianza Editorial, 2003.
- LAGARDE, G. de, *La naissance de l'esprit laïque au déclin du Moyen Âge*, Paris, PUF, 1962-63.
- LE GOFF, J., *El nacimiento del purgatorio*, Madrid, Taurus, 1981.
- , *La Baja Edad Media*, Madrid, Siglo XXI, 2002.
- , *Tiempo, trabajo y cultura en el Occidente medieval*, Madrid, Taurus, 1983.
- , *La bolsa y la vida. Economía y religión en la Edad Media*, Barcelona, Gedisa, 1987.
- , *Mercaderes y banqueros de la Edad Media*, Madrid, Alianza Editorial, 2004.
- LÓPEZ, R. S., *The Commercial Revolution of the Middle Ages, 950-1350*, New York, Cambridge University Press, 1998.
- MACEK, J., *¿Herejía o revolución? El movimiento husita*, Madrid, Editorial ciencia Nueva, 1967.
- MACINTYRE, A., *Historia de la Ética*, Barcelona, Alianza Editorial, 1981.
- MERINO, J. A., *Historia de la filosofía franciscana*, Madrid, B.A.C., 1993.

- NOONAN, J.T., *The scholastic Analysis of Usury*, Cambridge, Mass., Harvard University Press, 1957.
- PIRENNE, H., *Historia económica y social de la Edad Media*, Madrid, F.C.E., 1970.
- POUNDS, N., *Historia económica de la Europa medieval*, Barcelona, Crítica, 1981.
- VILANOVA, E., *Historia de la teología cristiana, I. Des dels orígens al segle XV*, Barcelona, Herder, 1984.
- WOOD, D., *El pensamiento económico medieval*, Barcelona, Crítica, 2002.

Sistema d'avaluació

Examen final: (a) dues qüestions sobre el temari i (b) un comentari de text.
Treball opcional.

-
- El termini per acollir-se a l'avaluació única finalitza el dia 25 de febrer del 2008.
-

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant